

Diverse adressater

Deres ref.:
Saksbehandler: HDB
Vår ref.: 08/4463
Dato: 27.05.2010

DEN NORSKE LEGEFORENING

02 JUN 2010

MOTTATT

Høring - Veileder for psykososiale støttetjenester ved kriser, ulykker og katastrofer

Som et ledd i styrkingen av hjelpeapparatets psykososiale oppfølging ved kriser, ulykker og katastrofer, besluttet Helse- og omsorgsdepartementet at det skal utarbeides en veileder om innhold, organisering og kompetanse i psykososiale tjenester ved kriser, ulykker og katastrofer (jf. st.prp. nr. 1 2006-2007). Helsedirektoratet fikk i oppdrag utarbeide en slik veileder og det er utkastet til denne som nå sendes på høring.

I tillegg til å være en faglig veileder for ledere og innsatspersonell, er hensikten med veilederen å være et hjelpemiddel for kommunene ved utarbeidelse av planer for psykososial beredskap og psykososiale tiltak ved kriser, ulykker og katastrofer.

Veilederen gir innledningsvis en oversikt over administrative og organisatoriske forhold rundt kommunal psykososial beredskaps- og krisehåndtering. De helsefaglige anbefalingene i veilederen omfatter sentrale intervensjonsprinsipper for krisehåndtering, psykososial støtte og hjelp til kriserammede, samt forhold knyttet til grupper med særskilt behov.

Det understrekes i veilederen at de fleste mennesker som opplever en krise, ulykke eller katastrofe vil mestre dette uten behov for støtte fra tjenesteapparatet. Det er imidlertid i forbindelse med ekstraordinære situasjoner at iverksettingen av psykososiale tiltak kan bli relevant innenfor de ordinære tjenestene og som en del av kommunens beredskapsarbeid. Målgruppen for veilederen er derfor i første rekke ledere og helse- og sosialpersonell i kommunene, men også andre ledere og innsatspersonell i nødetater, frivillige organisasjoner og helseforetak.

Veilederen har blitt utarbeidet av en bredt sammensatt arbeidsgruppe og arbeidsutvalg nedsatt av Helsedirektoratet. Brukerperspektivet er ivarettatt ved Funksjonshemmedes fellesorganisasjon (FFO) og Nasjonalt støttegruppenettverk. De helsefaglige rådene, anbefalingene og forslagene til tiltak gitt i denne veilederen, bygger på en systematisk og åpen gjennomgang av erfaringsbasert kunnskap, eksisterende litteratur, herunder nye nasjonale og internasjonale forskningsresultater og tilsvarende veiledere og retningslinjer fra en rekke land. Dette kunnskapsgrunnlaget gir ingen entydige

Helsedirektoratet • Divisjon folkehelse

Avd. grupperettet folkehelsearbeid

Hedda Bie, tlf.: 24 16 35 57

Postboks 7000 St. Olavs plass, 0130 Oslo • Besøksadresse: Universitetsgata 2, Oslo • Tlf.: 810 20 050

Faks: 24 16 30 01 • Org. nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

konklusjoner vedrørende effekten av ulike psykososiale tiltak ved store ulykker, kriser og katastrofer. Hovedtendensen peker imidlertid i retning av at flere typer tiltak kan hjelpe. Veilederen skisserer aktuelle tiltak som kan iverksettes ved ulykker, kriser og katastrofer.

Helsedirektoratet ber særlig høringsinstansene vurdere hvorvidt veilederen gir svar på følgende problemstillinger:

- Veilederen er bygget opp med en innledende del som tar for seg administrative og organisatoriske forhold ved kommunal beredskaps- og krisehåndtering. Helsefaglige vurderinger og anbefalinger for psykososiale tiltak ved kriser, ulykker og katastrofer blir omhandlet i andre del av dokumentet. Kommer de helsefaglige vurderingene og anbefalingene klart nok fram i teksten? Er ansvaret knyttet til administrative og organisatoriske forhold tydelig nok belyst?
- I veilederen gis administrative og helsefaglige vurderinger og råd knyttet til psykososial oppfølging ved tre ulike typer hendelser; kriser, ulykker og katastrofer. Vurderes det som formålstjenelig at de tre ulike typene hendelser omtales under ett?
- Den psykososiale oppfølgingen i forbindelse med en krise, ulykke eller katastrofe skal skje gjennom det ordinære tjenesteapparatet. Er veilederen tydelig nok på hva som er tjenestenes rolle og ansvar? Er fastlegens rolle i forbindelse med psykososial oppfølging tilstrekkelig synliggjort?
- Veilederen understreker at de fleste mennesker som utsettes for en krise, ulykke eller katastrofe, mestrer dette uten behov for oppfølging fra tjenesteapparatet. Er de helsefaglige vurderingene og rådene tydelige på balansen mellom egenhjelp/egenmestring og behovet for tiltak i regi av tjenesteapparatet? Vil de helsefaglige rådene som gis i veilederen kunne bidra til et overforbruk av helsetjenester?

Eventuelle merknader bes om å være utformet som konkrete kortfattede tekstinnspill der det er mulig. Eventuelle spørsmål kan rettes til:

- Freja Ulvestad Kärki
seniorrådgiver, avdeling psykisk helse og rus
telefon: 24 16 31 89 / e-post: frk@helsedir.no

Utkast til veileder for psykososiale tiltak ved kriser, ulykker og katastrofer, samt liste over høringsinstanser følger vedlagt. Organisasjoner/institusjoner som ikke står på høringslisten kan også uttale seg. Merknader må være Helsedirektoratet i hende senest innen 11. juli 2010.

Vennlig hilsen

Jens J. Guslund
avdelingsdirektør
Dokumentet er godkjent elektronisk

Vedlegg:

Veileder for psykososiale tiltak ved kriser, ulykker og katastrofer.doc